

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERȚIUNILE:

pe 1 ștr garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Importanța visitei la Petersburg.

(S) Importanța visitei M. Sale Regelui Carol I, la Petersburg iese în relief mai ales dacă ne vom da seamă de relațiunile din trecut ale României cu imperiul rusesc.

Ne mai vorbind de 1848, când generoasa mișcare națională pornită de Brătieni, Golesci, Cogălniceanu și întreaga lor generație eroică a fost înăbușită de Ruși, e destul să ne reamintim de atitudinea ce Rusia a avut-o față de Principatele Române începând cu anul 1857 și până mai acum câteva luni.

La 1857, când bărbații fruntași ai celor două principate luptau pentru unirea Moldovei cu Muntenia și la 1859 când înfrîșit unirea a fost proclamată, n'au avut Românii mai înverșunați dușmani ca pe Ruși. Diplomația rusească mișcase toate pietrele pentru a împedea consolidarea neamului românesc. Ei voiau să facă din România o poartă rusească înspre Orientul Europei. La 1877, deși era obligată să trateze cu statul român, Rusia și-a trecut trupele prin România de parcă ar fi fost pe pământ rusesc; armatei române i-a cerut să lupte nu alături cu cea rusească, ci sub comanda rusească.

Numai când au fost în primejdie de moarte au consimțit ca Românii să-i scape și armata română să coopereze independent.

Invingând apoi pe Turci, când a venit vorba de beneficii, Rusia ear' a refuzat să trateze cu România ca aliat, ci i-a răpit Basarabia.

Ingratitudinea nu s'a oprit însă aci. După proclamarea independenței României, deși a recunoscut-o sub presiunea opiniei publice europene, de fapt Rusia n'a voit să-i trateze pe Români ca pe un popor liber, ca pe un stat stăpân pe soarta sa, ci îi considera tot ca pe poporul odinioara cărmuit de Kisseleff, Duhanel și alți generali și consuli muscălești. Ei socoteau și încercau să-i trateze pe Români simplu numai ca pe locuitorii unei părți orientale a Europei, unde să se schimbe regimul prin presiuni din afară. A fost un noroc al sortii că România de astădată era guvernată nu de fanarioți ori de prinți români, cărora consuli rusești să le bată din picior, ci de un Hohenzollern, încunjurat de bărbați providențiali ca Brătianu, Cogălniceanu, Rosetti și alți mari patrioți. Numai așa intrigile țesute prin agenți cum era de pildă Hitrowo au fost dejucate și România a putut să încunjure și să treacă peste multe primejdii și greutăți ce-i aruncau în cale diplomației puternicii ruși.

Ori-unde era vorba de interesele României, Rusia lucra contra. În Balcani îndeosebi, desfășura o activitate prodigioasă pentru a zădărnici ori-ce succes românesc. Episcopatele românești în Macedonia au fost com-

bătute la Poartă cu înverșunare de reprezentantul Rusiei. Ear' pe Bulgarii îi spriginea și căuta să-i întărească, punându-i în coasta nu numai a fraților noștri din Macedonia, ci și în a celor din regat.

Visita regelui României la Petersburg însemnează o mare schimbare în relațiunile celor două state. E sigur, că Rușii s'au convins de un lucru: stat ca România nu se mai poate opri în progresarea sa, ear' politica Românilor este așa de înțeleaptă, în cât dacă folosește în genere neamurilor din această parte a Europei, apoi în particular nici Rusiei nu-i strică. Și când Europa întreagă recunoaște fără nici o rezervă valoarea politică a poporului român, Rusia nu se sfiște a se închina și ea în fața atâtor virtuți.

Eată de ce regele tinereții regat român este primit la Petersburg cu aceeași strălucire cu care anul trecut țarul a primit pe bătrânul purtătoriu al coroanei celui mai vechiu imperiu european, pe M. Sa Monarchul nostru.

Ziarele mari europene sunt azi pline de laude la adresa Regelui Carol I și a poporului seu viguros. Ca mâne, diplomația rusească și orice emanare a puterii Țarului n'are să mai fie îndreptată împotriva Românilor, ci înspre binele lor.

În ce măsură poate crește în viitoriu acest bine, vom pute judeca numai când ne dăm seamă de relele ce în trecut veniau din parte rusească asupra României.

Eată însemnătatea visitei la Petersburg a regelui român. Eată de ce presa maghiara scrie din acest incident, că *dușmanii Ungurilor se întăresc*. Cei din presa română știu, că nici odată Românii nu vor fi prietini ai actualiei politici de maghiarizare, ear' conducătorii politicii Ungariei, așa se vede, fac atârnatore existența neamului unguresc dela succesul acestei politice — pentru patrie nefaste.

Prin visita dela Petersburg politiceii acesteia i-s'a mai dat o puternică lovitură.

Cehii nu se tem. „Národní Listy“ de la 31 Iulie, vorbind despre „Conflictul în ale reînnoirii pactului“, zice între altele:

„La noi în Boemia, nimeni nu și bate de prisos capul, că oare cum va eși reînnoirea; căci, dacă nu se poate îmbunătăți considerabil pactul economic cu Ungaria, ni este aproape indiferent, oare isbuti vor cercurile hotărîtoare a prelungi cum-va actualul pact, ori se va întâmpla o despărțire economică între cele două jumătăți ale monarhiei. Nu este nici treabă, nici grija noastră de-a ne bate capul cu reînnoirea. Chestiunea numai intru atâta ne privește mai deaproape și este importantă, deare-ce greutățile și pedicele ce stau rezolvirii ei în cale, dovedesc, ce fel de monstru a fost născut în 1867 și ce fel de amintire neplăcută a lăsat după sine *Sasul de Beust*“...

Situația dincolo și dincoace.

În urma închiderii reichsrathului situația a devenit așa zicând mai anevoioasă în Ungaria, decât în Austria însăși, unde lumea era chiar pregătită la o pășire mult mai radicală a contelui Thun după neisbucirea conferențelor „neobligatorii“ cu partidele opoziționale germane. Căci, că monarhul se învoește cu orice propunere a primului seu sfetnic actual, nu se îndoeste nimeni.

Să vedem dar', cum se înfățișează situația momentană.

Dincolo: toate propunerile, proiectele de legi, în tot ceea-ce fusese așternut parlamentului, a căzut baltă, este revocat, desființat, ca și când niciodată nu s'ar fi discutat despre ele; *nu mai există nici deputațiune austriacă pentru stabilirea cuotei, nu există nici proiecte de legi pentru reînnoirea pactului economic*.

În cât privește cuota, cele două deputațiuni, ungară și austriacă, se înțeleseseră la ultima lor întâlnire, că-și vor urma conferențele la toamnă; deoare-ce însă acum deputațiune austriacă nu mai există, nu va fi și nici că poate să fie vre-o urmare a acestor conferențe pentru stabilirea cuotei. Presupunând însă totuși, că parlamentul austriac s'ar întruni „la toamnă“ — ceea-ce este lucru foarte problematic — în Austria ar trebui aleasă o nouă deputație de cuotă, care ar trebui să ducă pertractările cu cea ungară pe deplin de la început; o muncă aceasta, care și așa nu este altceva decât o îndeplinire a unei formalități foarte plictisitoare prin trăgănările reciproce și calculate, pentru a nu apare nici una înainte populației respectivei jumătăți a monarhiei, că cedează. *Formalitate*, impusă bine înțeles de legea dualismului, căci până acum nu s'a întâmplat, că ele, deputațiunile cuotei, s'ar fi înțeles, ci totdeauna s'a făcut stabilirea ei prin înțelegerea între guverne.

Dacă nici guvernele nu se învoiesc asupra cuotei, legea dualistică spune, că hotărăște domnitoriul, dar' tot numai în cazul, când „*cele deputațiuni nu s'au putut înțelege și rapoartele lor au fost depuse parlamentelor*“.

Chestiunea însă devine și mai complicată, dacă luăm în considerare întreg complexul proiectelor de lege despre reînnoirea pactului, aduse în parlament. Închiderea sesiunii (a XIV-a) reichsrathului cuprinde în sine, după lege, faptul că *guvernul austriac a retras aceste proiecte. Dincolo, ba nici dincoace*, la noi, nimeni nu crede, că guvernul austriac într'adevăr ar voi să treacă proiectele acestea în parlament; ear' cu atât mai puțin crede cineva, că parlamentul austriac le-ar vota, chiar dacă guvernul și-ar da silința.

În urma acestei împregiurări, *dincoace* opoziția strigă, că n'ar avea absolut nici un rost, că proiectele cu pricină să se discute în parlamentul maghiar; *logica politică*, zic patrioții din opoziție, cere că dacă odată contele Thun a lăsat să cază baltă proiectele, să le retragă și Bánffy și

Ungaria să pășască pe terenul economic-comercial-vamal în mod do sine stătător.

Dar' asta nu se poate. Pentru-ce? Eacă, pentru multe și o mie de considerațiuni, în primul rînd pentru că îngâmfații noștri heghemoni, lăsați odată stăpâni *absoluți, necontrolați* și peste afacerile până acuma comune, nu numai, că ar deveni ei, pentru ei, mai risipitori, mai sburdalnici, dar' gospodăria lor de sine stătătoare ar pricinui neplăceri și celeilalte jumătăți ale monarhiei, mai cu seamă însă ar discredita și mai grozav decât până acum vaza și puterea monarhiei întregi. Scurt și cuprinzător, cunoscându-i bine pe coconășii infundați în ghiarele jidaniilor, Monarchul nu vrea.

Vorba este așa dar': pe unde este eșire din întundătură? Lucrul cel mai probabil este, că earăși se va încheia un provisoriu. Fiind însă că vicleanul, caporal de panduri al țerii“ e legat prin „*cuvîntul de onoare*“, că nu va mai face provisoriu cu *cei de dincolo*, a găsit omul un mijloc de a rămânea teafăr și curat: a pus în locul prim pe ministrul comun de finance Kállay, ca acesta, chipu, să fie mijlocitor între el, Bánffy, și adversarul seu de moarte Thun. Acuma decurge acest hamisag: Kállay, după-ce conferase mai multe zile cu Thun, venise de ochii lumii la Budapesta, pentru „a îndupleca pe Bánffy cel atât de nefîndplecat când e vorba a se ține de cuvîntul de onoare; ear' conferindu cu el, Kállay plecase alături la Ischl spre a informa pe monarhul despre situația destul de critică mai ales în urma statorniciei lui Bánffy, de a păzi oalele grase ale campaniei nerușinate, corupte și roase de boaléle lumești politice până în creierii, companiei reu vestite sub numele de partidul liberal.

Kállay, s'a întors eri încă de la Ischl; dar' n'a adus nimic pozitiv; după plecarea lui a sosit acolo ministrul de finanțe austriac Dr. Kaizl. Joi, au să vină Thun și Kaizl la Budapesta, și Sâmbăta viitoare Bánffy s'ar duce, el, la Ischl.

Și în mijlocul acestor sfaturi și alergări, *nu cei de dincolo*, fie Nemți ori Slavi, se tem de viitorul, ci ai noștri, *cei de dincoace*, sunt fără preget scuturați de friguri și ferbințeli.

CALATORIA.

Regele Carol la Petersburg.

Bănuiala noastră, treită în noi încă din primele zile ale călătoriei regelui Carol și a prințului moștenitor Ferdinand în Rusia, că adecă telegraful oficios, fie cel din Viena, ori numai cel din Budapesta, ciunțește depeșile trimise de la biroul telegrafic din Petersburg, se adevărește în fie-care zi în mod mai vedit. Ziarele din Austria, mai ales cele cheice au mult mai mult și mai amenunțite depeși despre călătorie, decât foile din Budapesta. Afară de aceasta, ele mai scot din ziare rusești unele lucruri, și întâmplări, cari nu's de loc comunicate. Astfel spre pildă găsim în „*N. Listy*“ de la 2 August relatat următorul incident:

Regelui Carol și principelui moștenitor Ferdinand i-s'a înfățișat și deputațiunea orașului Petersburg, care le-a oferit pân-

to vorbire de peste o oară și jumătate să lăncească cu toate armele sofistăriei se dovedească nevinovăția lui Szabó și a consoților săi, susținând că arătarea contra judei Mahr către Comitele suprem a fost de caracter *confidential* și că fibrul Szabó a avut datorința se controleze ori-ce mișcare politică și ori-ce agitațiune naționalistică. *Bezonul acestui stat* e motivul principal al arătării făcute de Szabó. Darea în judecată a acușatorilor o declară de o *incorectitate a Ministrului de justiție*. Vorbește de sentimentul de patriotizm, și susține, că judele Mahr e un trădător de patrie, deoarece-este în legătură cu elemente compromise, ca Vasiliu Lucaciu etc.

Terminându-se procedura judiciară, publicarea sentinței s'a amânat pe Sâmbătă la 30 Iulie, la oarele 9.

Sâmbătă la oarele 9 s'a adus următoarea sentință:

Protopretorul Gustav Szabó e pedepsit pentru columbiar și vătămare de onoare la 270 fl. pedeapsă.

Notarii Balogh, Petrovici, Popovici, Fürstner, Grama, Epure și Bogdan pentru vătămare de onoare la 150 fl. pedeapsă.

Ceialalți acușatori s'au declarat de nevinovați.

Atât acușatorii, cât și procurorul au înscinat apelațiune. Cibiensis.

(Va urma).

În preajma conferențelor învățătorești.

Ne aflăm în fața unei porniri, care poate fi și folositoare, dar' poate fi și dăunătoare intereselor învățământului public. E vorba adevărat: să se caseze „Reuniunile învățătorești gr.-ort. din arhidieceasa Transilvaniei” și să se înlocuiască prin conferențele învățătorești, prescrise în statutul organic. Nu cercetăm acum, cum de au venit oamenii la ideea aceasta. Este ea care o idee, isvorită din propria glorie, sau flușturată în urechi de cutarele personajii înalt, care ori-ce a dovedit; numai că soartea și binele poporului al cărui fiu este, nu. Nu! nul și earăși nu, deoarece- noi compătîmim pe acei oameni, cari în părerile și acțiunile lor nu sunt capabili nici de cea mai mică independență. Nici aceea nu o discutăm, oare chestiunea conferențelor poate ocupa locul în o lege fundamentală.

Aceasta ar fi o chestiune principiară, care de sine ar avea să fie deslegată.

Lucrul de căpetenie e, că din centrul arhidiecesei (Sibiu) s'a pornit un curent pentru conferențe și contra reuniunilor. Nu-i vorba au fost bărbați ca Dr. D. P. Barcianu și Dr. P. Șpan, cari cu bărbăție au apărut reuniunile și în sesiunea sinodală din primăvara trecută; de geaba, că mulțimea neorientată a spriginit părerea contra reuniunilor și astfel a triumfat părerea pentru conferențe. Peripețiile prin cari a trecut chestiunea până azi ne e cunoscută; știm atât, că s'au denumit comisari consistoriali, cari pe la mijlocul lunei lui August vor și pleca în diferite centre spre a-și împărtași lumina lor pedagogică și a „electriza” pe cei trândavi. Mai știm și aceea, că profesorii susnumiți dimpreună cu alți colegi ai lor, au renunțat de a lua parte la această mișcare, dar' nici nu voesc a pune bâte în cale, căci nu e demnitătea lor. Rămâne acum, ca noi învățătorii să comparăm activitatea văzută în reuniuni și activitatea, ce se va desvolta cu ocazia conferențelor. Noi credeam, că fiecare va judeca și făcându-și conclusia va ști să-și exprime părerea sa fiecare și hotărît, ca să se audă și colo sus dorița firmă a corpului învățătoreșc și se nu cuteze nimeni a ne mai socoti de minoreni și necopți de a înțelege spiritul organizațiunii de reuniuni. Am trecut peste copilărie și cel-ce ne atacă în demnitătea noastră să suie, ca se afle față în față cu întreg corpul învățătoreșc care nu permite să fie tîrît și dejosit.

În conferențe se ne spunem toate pașurile și dorințele noastre, acolo hotărît să facem, se răsune vocea sinceră și puternică a învățătorimii noastre, ea și se știe, că noi nu suntem aplicați de a renunța la un drept ce acum din anul 1881 îl avem. În anul 1881 s'au conceput ideile reuniunilor învățătorești și de atunci până în ziua de astăzi s'au desvoltat la forma lor actuală la unele mai perfectă, la altele mai puțin perfectă dar' hotărît că la toate înspre mai bine. O instituțiune, pe care îți trebuie decenii să o crezi și desvolti să poate suprima oare prin o simplă tragere cu condei? Noi credem, că nu, dar' nici nu e consult să se facă, căci deoparte se produce amărăciune, de altă parte dovedim, că atât timp au lucrat fără pricepere și lipsiți de ori-ce maiortitate.

Cu atât mai virtos nu să poate cu cât astăzi nu se mai poate tracta de nobis sine nobis. Ni s'a cerut noue pronunțamentul prescriș chiar în statutele reuniunilor, dar' altcum evocat și din spiritul constituțional al bisericeii noastre? Și-au dat seama oare acei domni, că eu ca învățător am deplină libertate să mă constituim în reuniune și fără voia corporațiunii bisericești și așa vrea să știu cine m'ar împedea? Și-au dat oare seama și de aceea, că conform unei ordinațiuni ministeriale, fie-care învățătoriu e obligat a întra în Reuniunea învățătorească regnicolară, dacă nu aparține unei reuniuni învățătorești? Aceste și alte multe considerațiuni ne fac să concludăm, că domni cu conferențele n'au studiat chestiunea de loc, ci au căzut cu ea ca din nori. Ne pare rău de înțelepciunea lor!

Dar' să-i lăsăm în grija Domnului și în atenția noastră a învățătorilor, ca să știm cu cine avem de lucru!

Să nu uităm însă, că aflându-ne întruniți atâți la oaltă, e bine să discutăm și alte afaceri, menite să ridice nimbul învățătoreșc și să ne câștige autoritate statului învățătoreșc. A fost o rușine pe atâtea mii de învățători, că nu au nici un organ pedagogic, chemat să le aperse interesele lor și acum când îl au, redactat din cele mai competente locuri, e rușine că nu-l abonează.

După tracturile protopresbiterale, își poate aprecia zelul crescătorilor poporului nostru, e cam negru acest tablou, dar' e bine să-l facem chiar și din punct de vedere al istoriei culturale a poporului român. La abonenții acestia și cei din diecesa Aradului mai adăugăm vre-o câțiva din România, Bucovina și câțiva greco-catolici, dar' foarte puțini.

Reginul-Săsesc.

Învățătorul.

NOUTAȚI

Arad, 3 August u. 1898.

D-nii Nicu bar. Mustatza și Eugen bar. Styrcea și-au dat demisia din dirigență partidului național. Presupunem că ultimul vot al comitetului național a determinat această hotărîre a numiților domni — scrie „Patria” din 31 Iulie n.

Constituirea învățătorilor din Sătmăr. Primum următorul apel: *Stimate Die Colegi*! Cu nespusă bucurie vă notificăm, că aceea-ce cu toții de mult am dorit, în fine sau realizat: în urma grațioșei mijlociri a preveratului nostru Ordinariat diecesan prin înaltul guvern s'au aprobat statutele reuniunii învățătorilor români gr. cat. din ctele Sătmăr și Ugocia sub Nrul 22,227 în 20 April a. c.

Nimic dar' nu nemai stă în cale pentru ca se desvoltăm o activitate, cu puteri unite pe terenul chemării noastre sublime. Pentru constituirea definitivă a reuniunii, avem onoare a vă invita pe Joi în 25 August st. n. a. c. oarele 11 din zi, în localul școlii gr. cat. din Baiamare (Nagybánya) strada „Magtăr” Nr. 827.

Programul: 1. La 9 oare dim. serviciul divin. 2. La 11 oare din zi, deschiderea adunării. 3. Raportul comitetului provizor și abdicarea lui. 4. Alegerea oficiali-

lor, în înțelesul statutelor pe un restimp de trei ani. 5. Alegerea membrilor în comitet. 6. Constituirea reuniunilor filiace. 7. Disertațiune. 8. Propuneri eventuale. 9. Hotărîrea timpului și locului pentru ținerea adunării gen: a reuniunii pe anul venitor. 10. Închiderea adunării: 11. Alegerea comisiunii pentru autentificarea procesului verbal.

Așa credem că dorița ferbinte exprimată de Dv. pentru a avea reuniune, ne dispensază dela ori-ce recomandare și rugare frățiască, ca să binevoiiți a lua parte la constituirea reuniunii noastre.

Fiește care Domn coleg își cunoaște datorița!

După adunare va fi prânz conform cerințelor noastre modeste.

Baiasprie, la 8 Iulie 1898.

Presidente:

Notarul:

Athanasie Lupan m. p. cantor docinte în Baiasprie. Ioan Leșian m. p. cantor docinte în Baiamare.

DI Harie Onciul, deputat în dieta bucovinei a ținut Vineri în săptămâna trecută, înaintea alegătorilor sei din cercul *Rădăuț* și a unui însemnat public preoți și popor o dare de seamă despre activitatea sa în dieta. Adunarea a fost presidată de dl Archimandrit Kenney de Hershény. În vorbirea sa, care se caracterizează prin un puternic dugh românesc, dl deputat declară că în dietă a avut în primul rînd în vedere: *înaintarea culturii poporului român*, aceasta mai ales prin îmbunătățirea școlii populare și prin îmbunătățirea sortii învățătorilor dela acele școli. Resultatele poporului român au fost prezentate dietei prin clubul român, al cărui interpret energic a fost deputatul Dr. Iancu cav. de *Volcinschi*. Aceste rezoluții se refer și la diferite interese economice. În tre succesele optînite sunt: înființarea școlii pentru agronomie la *Rădăuț* cu limba de propunere română; școala de prelucrare a lemnului la *Câmpulung*, școli de olărit etc. etc. alte progrese s'au obținut prin reorganizarea judecătoriilor și prin crearea unui fond de hambar cu suma de 2000 fl. — Vorbirea aceasta a dlui Harie Onciul a fost primită cu însuflețite aplause. În decursul adunării au sosit depeșe din diferite părți, dela deputatul Dr. George Popovici, V. Pruncuș ș. a.

Lui *Jeszenszky* îi este rușine. Semi-oficioasele din Budapesta vestiseră zilele trecute, că făimosul escroc *Pintye* a fost prim-secretariul lui *Jeszenszky* în afaceri de-ale naționalităților. Vine acum *Jeszenszky* și dă desmintire, că falitul individ n'a lucrat nici când în biurou — ministrului-precedente. Îl este rușine de fostul său tovarăș. *Par nobile fratrum!*

Wlassics și *Ovrei*. „Distinsul” nostru ministru de culte ear' și-a manifestat dragostea sa fără margini față de *Ovrei*. A pus adevărat la dispoziția biuroului central al bisericeii israelite din Budapesta suma de 3500 fl., cu acea destinație, ca să se distribue într-o rabinerii mai slab situați. *Salve pater Israelitarum!*

Moftul de *Herczegh*. Mai deunăzi, amintisem, că „*clownul*” șarlatan de *Pázmandy*, certându-se în foi cu *signor Rimmel*, publicase drept dovadă, cât de importantă e persoana dsale în politica cea mare și cea mică. Publicase, zic, o „sentența de moarte”, trimisă, zice, de către „comitetul executiv al tinerimii naționalităților”, fetelor și multelor cinstite ale dnealor: „*Jeszenszky, Rákosi Jenő*, (proprietariul foaiei „*Budapesti Hirlap*” *Kriváchy Géza* secretarul „*nemzeti-szövetseg*”-ului, *Herczegh Mihály*, în șifrit lui „*Maedchen für Alles*.” Se înțelege, că „sentința de moarte” este fabricatul unuia din acești „osândiți”, aprobați de ceialalți, afară poate de *Herczegh-ul* nost, care poate nici n'avea habar, moft ce este dnealor, de stengăria patriotică celor „alți. Această presupunere ni-o trezește „*P. Lloyd*” (foaia desează de la 1 August), care acum cel puțin 2 săptămâni după-*ce* „sentința de moar-

te” apăruse în „*Magyarország*”, publică știrea în forma și stil ca-și-când n'ar fi vorbit încă de ea, începînd astfel: „*Protectorul Universității din Budapesta Dr. Michail Herczegh*, a primit o scrisoare iscălită de comitetul executiv al tinerimii naționalităților, în care etc. Și șifrește cronica sa astfel: „*Dr. Michail Herczegh* a predat căpitanului-suprem polițenesc scrisoarea, care pare a fi o glumă proastă”. Va să zică *Pázmandy* și cu pajtășii sei de mai sus pomeniți și — au bățut joc de zevzecul de *Herczegh*, care astfel tot va rămânea ceea-ce am zis noi cu privilegiul călătoriei sale apostolice la Brad și giur, că anume este un moft; tot așa precum va rămânea și lui *Pázmandy* porecla de „*Maedchen für Alles*”, ce i-am conferit-o încă în anul 1894, în „*Tribuna*” cea veche.

Coconășul Pázmandy se avîntă și el, în „*Magyarország*” de la 31 Iulie, să scrie cu privilegiul călătoriei regelui *Carol* despre politica înaltă; dar îndată din primele cuvinte se vede că a fost în stare fie și numai nițel anormală, căci așa începe, că: „*Regele Carol* este de mai multe zile oaspele Țărului *Alexandru III*”. Fost-a oare într-adevăr cherchelit coconășul, ori băieții culegători i-au făcut una nefăcută, cunoscându-l și ei că scrie numai băzăconii, de care ride toată lumea, chiar și rotarii de la mașină? Coconășul astfel și sfîrșește produsul creierilor: „*Bagă bine de seamă, dragă Maghiarule, căci pe semne pe pielea ta beau acum în Petersburg!*” Să fi grăit în ceas bun gura păcătoșului!

Cunoștințele „lor”. Înțelegem ale gazetarilor maghiari. Sunt colosale. „*Pester Lloyd*” de exemplu vrea să știe în numărul seu din 2 August, că metropolia din Sibiu e — greco-catolică. Mai deunăzi spunea că Metropolitul *Miron* e pus peste *Alba-Julia* și *Făgăraș*. Astea nu le știu, dar' la nevoie știu trage injurături și în lipsă de orientare. Virtute jidovească!

„*Foaia pedagogică*”, de sub direcția dlui *Barcianu*, următorul conținut: *Istoria profană în școlile populare*, de Dr. *I. Stroia* (urmare). *Modele de lecțiuni: Ispravnicul pocăit, poveste* de *I. Ispirescu*, de Dr. *Petru Șpan*. Din literatura școlară („*carte de citire de Moldovan, Ștefu*,” etc.) de Dr. *I. Stroia*. Informațiuni. Felurimi.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, dureri de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele *Kneippiane*.

Se pot căpeta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui *Dr. Iulius Schopper* în *Oravița* (*Krassó-Szörény m.*)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Dr. Sterie N. Ciurcu. X Pelikangasse — Nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

ULTIME ȘTIRI

Turburări antisemite în Galiția.

Lemberg, 2 August. Ieri, în *Stari-Sándel*, fiind retrase detașamentele de miliție ce stăteau acolo de când cu ultimele turburări, s'au întemplat scene, cari au băgat mare spaimă printre populațiunea ovreiască. Retragerea trupelor a fost privită de către popor peste tot ca desființarea statarului și a stării de asediu, în care sunt puse de o lună de zile, 33 cercuri din Galiția. Abia ca dragonii părăsiră orașul, deodată se îngrămădiră pe diferite locuri cărduri de țărani, strigând și amenințând contra *Ovreiilor* și pregătindu-se în mod vedit de a pași la fapte. La cerere telegrafică a fost imediat chemată o companie, a cărei venire a avut efect liniștitor.

Pentru moment liniștea e restabilită, dar' întăritarea poporului contra *Jidanilor* n'a scăzut deloc; și e de temut, că îndată-*ce* trupele vor părăsi undeva locul lor, turburările din nou vor isbuți.

Editor: **Arrol Popovici-Barcianu.**

Redactor responsabil **Ioan Russu Șirlanu.**

Învitare la abonament

Decșhidem prin aceasta abonament pe al III-lea Quartal resp. al II-lea sem. 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

- Pe un an . . . . . fl. 10.—
- Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
- Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50
- Pe o lună . . . . . 1.—

Pentru România și străinătate

- Pe un an . . . . . franci 40—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația
„TRIBUNA POPORULUI.“

Bibliografie.

„Manual complet de Agricultură rațională.“ de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Mitropolitul, pentru usul școalelor speciale secundare și superioare de agricultură, Seminarilor, școale normale, studii particular și de consultat pentru agricultorii practici.

Cartea a fost aprobată de Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, și subvenționată de Asociațiunea transilvană pentru literatură română și cultura poporului român din Sibiu, de Reuniunea agricolă a comitatului Făgăraș, și numeroase alte societăți științifice și economice. Lucrarea cuprinde 4 părți:

Partea I. Agrolgia sau agricultura generală — 33 coale de tipariu având 217 figuri intercalate în text. Costă 5 coroane sau 7 lei.

Partea II. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu Fênașele și pășunile — 38 coale de tipariu cu 202 figuri în text, costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a III. Zootechnia sau cultura vitelor, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lânii, peste 30 coale de tipariu, cu vr'o 200 figuri în text, diferite rase și specii de vite domestice copiate după natură, (Se află sub tipariu și va apăre până la finele anului) costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a IV. Economia rurală (va apăre mai târziu).

Cartea este în 4 volume mari deosebite, formând însă un singur tot și cuprinzând tot ceea ce privește agricultura, atât din punct de vedere științific, cât și practic, este scrisă într'un limbajiu ușor, popular, cu terminii culeși din însuși graiul poporului agricultor. Ea se deosebește în mod

esențial de produsele literare similare, apărute până acum în limba română, prin varietatea și cuprinsul ei, căci este cea dintâi carte de specialitate care ia concurența cu cele mai bune lucrări germane și franceze. Toate societățile literare naționale și Revistele de specialitate au recunoscut unanim valoarea ei.

Ea umple un mare gol în literatura română de specialitate și n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui agricultor practic, mare și mic, cum nici din Biblioteca școlare și ale Reuniunilor culturale și economice. Prețul, față cu sacrificiile făcute de autor în adunarea materialului și munca depusă, este moderat.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I. Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea academiei Române. București 1897.

„Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fiecare lună.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2 Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie. Nr. 8—9 O. G. Lecca, „Istoria Țiganilor“. Nr. 10 E. Hodoș, „Convorbiri pedagogice“. Nr. 11—12 E. Hodoș, „Cântece Bănățene“, cu un răspuns profesorului Dr. G. Weigand

„Istoria universală“ pentru școalele secundare de Vasilie Goldiș, profesor. Volumul III. Evul nou. Editura librăriei Nicolae I. Ciureu, Brașov. 1897.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II: Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de la Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de la Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decemvrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septemvrie, până la 21 Decemvrie 1857.

Partea II: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septemvrie până la 10 Decemvrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7).

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru I pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

„Manual de Theologia Morală“ de Dr. Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor la universitatea din București. Tipografia „Cărților bisericești“.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea I. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Abecedar ilustrat“ compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățământ: Iosif Moldovan, Nic. Stefu, Iuliu Grosoreanu, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop.“

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

OPURI ȘI BROȘURI

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.